

VDA Architektūros katedros absolventai 2018
Sudarytojai D. Rudokienė, J. Balkevičius

Leidinyje supažindina su šiemetinių VDA absolventų architektų – 31 bakalauro ir trijų magistrų – baigiamaisiais darbais.

Jaunojo dizainerio prizas / Young Designer Prize. 2017. V., 2018
Dailininkė Monika Janulevičiūtė

Dizaino inovacijų centro parengtas 2017 m. vykusio „Jaunojo dizainerio prizo“ konkurso katalogas.

Algimantas Mačiulis
Vytautas Jurgis Dičius. Architekto žvilgsniu. V., 2018
Dailininkė Rasa Janulevičiūtė

Nauja architekto ir architektūros istoriko, ilgamečio VDA profesorius monografija, kurioje autorius supažindina su savo kolegos ir bendramokslinio gyvenimo ir kūrybos keliu. V. J. Dičius (g.1930) suprojektavo įsimintinus fakultetų pastatus Kauno politechnikos instituto miestelyje, visuomeninį centrą „Girstupis“, restoraną „Nendrė“ Trakuose, kavinių „Tulpė“ ir restorano „Orbita“ interjerus Kaune, Alytaus sporto rūmus ir daugelį kitų objektų. Jis VGTU profesorius, ilgametis Architektūros fakulteto dekanas, Lietuvos architektų sąjungos pirmininkas, vienas iš Lietuvos architektų rūmų steigėjų ir pirmasis jų pirmininkas, pirmasis Architektų kvalifikacijos komisijos pirmininkas.

„Juicy Square“ ir „Critical“ įkūrėjas Paulius Budrikis, leidyklų „Šviesa“ ir „Alma littera“ kūrybos vadovė Jurga Želvytė, juvelyras, skulptorius Paulius Vitkauskas, tarpdisciplininio meno kūrėjas ir lektorius Benas Staškauskas ir VDA DIC vadovas Marius Urbanavičius.

Kaip ir pernai, Dizaino inovacijų centras kartu su VDA Menotyros katedra vykdo į plačiąją visuomenę orientuotą dizaino edukacijos programą. Jos metu birželio 17–liepos 29 d. bus surengtos 6 bendrosios ir teminės ekskursijos po parodą.

Be prizų, kurių fondas šiemet sudaro 4 tūkst. eur, konkurso dalyvių laukia ir kritika – konkurso organizatoriai kvies savo įžvalgomis pasidalinti dizaino temomis rašančius autorius.

Konkursą „Jaunojo dizainerio prizas 2018“ finansuoja Lietuvos kultūros taryba, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija ir Švietimo ir mokslo ministerija.

Daugiau informacijos apie šią ir senesnių metų konkursus galima rasti interneto svetainėje jdp.lt.

„Jaunojo dizainerio prizas 2018“

atkelta iš 3 psl.

grįžtamąjį ryšį, reaguodama į vartotojo veiksmus: jei kelievis suklydo – jis iškart sužinos, kur judėti toliau.

Internautai kaip aktualiausia projektą išskyrė Vilniaus dizaino kolegijos grafinių komunikacijų dizaino bakalauro Dalijos Kaukėnaitės (dėst. Justė Brukštutė) projektą „Muzikos albumų dizaino raida. Leidinių serija“. Šiame darbe yra gilinamasi į žymiausių XX a. muzikos albumų dizaino raidą, atsižvelgiant ir įrašų formatų (78 RPM, LP, EP, CD) pokyčius. Ekspoziciją sudaro specialiai sukurta dėžė, interpretuojanti vinilų ir CD grotuvus, trys leidiniai specialiose pakuotėse bei informacinių plakatų serija, talpinama į CD dėžutės interpretaciją. Kiekviena leidinyje sukuriamą vizualinę ir poligrafinę navigaciją, leidžianti auditorijai lengviau ir efektyviau pažinti muzikos albumų dizaino raidą.

Produkto dizaino kategorijoje šiemet komisijos ir interneto balsuotojų nuomonės sutapo – publikos simpatijos ir pagrindinis prizas atiteko VDA dizaino bakalaurei Karolinai Petraitytei už inovatyvią priemonę chemijos pamokoms „Chem Tokens“ (prof. dr. Vytautas Kibildis). „Chem Tokens“ (liet. „chem žetonai“) – tai mokymo priemonė VIII–IX klasių chemijos pamokoms, sujungianti fizinių potyrų su papildyta realybe. Periodinės lentelės elementai pateikiami kaip specialaus dizaino žetonai, padedantys mokiniams suvokti lentelės struktūrą, kiekvieno elemento unikalumą, ir fiziškai juos jungti, sukuriant molekules. Nuskenavus juos su specialia programa, žetonai įgyja virtualų įvaizdį, kuris moko spręsti chemines lygtis, kaupiti molekulių kolekciją, vykdyti virtualius eksperimentus. „Šiuo projektu, ištrinamą ribą tarp objekto dizaino ir

programos kūrimo, bandžiau parodyti, kaip dizaino principai gali sujungti mokslą, šiuolaikinį ugdymą, dizainą ir kompiuterius“, – sako jaunoji dizainerė.

Papildomas prizas komisijos sprendimu skirtas VDA dizaino bakalaurei Gražinai Bočkutei už projektą „Sensus“ (lekt. Deividas Juozulynas). Tai modifikuojamas funkcinis aksesuaras neregiam ir silpnaregiams, padedantis išvengti įvairių kliūčių (ypač aukščiau juosmens lygio) ir skirtas nešioti kartu su baltąja lazdele. Prietaisas „mato“ kliūtis infraraudonųjų spindulių sensoriaus pagalba ir praneša apie jas intensyvesnėmis vibracijomis. Įvairios prietaiso komplekto įeinančios jungtys leidžia prietaisą tvirtinti skirtingose vietose: ant rankos, piršto, baltosios lazdelės, drabužių. Prietaiso dizainas ne tik padeda neregiam kasdieniuose veiksmuose, bet ir lengvina jų integraciją į visuomenę, mažina socialinę stigmą. Pasak jaunosios dizainerės, neregiai ir silpnaregiai sudaro 3,3% pasaulio populiacijos, Lietuvoje jų yra 19 tūkst. Kurdamas šį prietaisą, ji konsultavosi su turinčiaisiais šią problemą, įvairiomis įstaigomis bei specialistais, išanalizavo rinkoje esančius, panašią funkciją atliekančius prietaisus. Veikiantį „Sensus“ prototipą jau išbandė tikslinė grupė, todėl dizainerė artimiausiu metu sieks organizuoti šio produkto gamybą ir įvesti jį į rinką.

Jau 8 kartą VDA Dizaino inovacijų centro surengtam „Jaunojo dizainerio prizo“ konkursui iš viso buvo pateikti 64 projektai: 22 komunikacijos, 18 mados, 15 produkto dizaino, 9 dizaino tyrimų kategorijose. Ekspozicijai komisija atrinko 15 projektų – 5 produkto, 5 komunikacijos, 4 mados dizaino bei 1 naujoje – dizaino tyrimų kategorijoje.

Šiemet konkurso komisiją sudarė ISM Executive School Strateginio valdymo modulio vadovas Benas Adomavičius, stilistė Karina Leontjeva, dizaino studijų

Tapytoja, Vilniaus dailės akademijos lektorė. Parodose aktyviai dalyvauja nuo 2003 m., jos kūryba buvo pristatyta aštuoniuose autorinėse parodose ir daugiau nei 100 bendrų parodų Lietuvoje ir užsienyje. 2010 m. Jolanta Kyzikaitė tapo I vietos laureate konkurse „Jaunojo tapytojo prizas“. Aktyviai dalyvauja „Artist in residence“ programose. Kartu su galerija „Meno niša“ pristatyta meno mugėse Vilniuje, Paryžiuje, Budapešte, Berlyne, Maskvoje ir t.t. 2016 m. dalyvavo tapybos festivalyje Viborge, Danijoje. J. Kyzikaitės kūrinių yra įsigiję „Mo“ muziejus Lietuvoje, „Walter Bischoff“ muziejus Vokietijoje ir privatūs kolekcionieriai. Meno projekto tema „Žaisti tapybą“.

R. Šeškaičio nuotr.

LIETUVIŲ DAILININKAI

Keramikė doc. Genovaitė Jacėnaitė (1933 06 01–2016 07 21).
V. Jankausko nuotr.

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA

INFORMACINIS BIULETENIS Nr.5/6(281/282) 2018 BIRŽELIS/LIEPA

Bakalauro diplomų teikimo šventė, „Jaunojo dizainerio prizas“ ir „Meno kelės“

V. Jankausko fotoreportažas

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS KRONIKA

Birželis

- 5 d. Telšių galerijoje atidaroma bakalauro studijų baigiamųjų darbų paroda
 7 d. Tamošaičių galerijoje „Židinys“ atidaroma Vidos Krikštolaitytės tapybos paroda „Spalva pasirinko mane“
 7–10 d. VDA galerijos dalyvauja mugėje „ArtVilnius'18“
 15 d. Bakalauro diplomų teikimo šventė, „Jaunojo dizainerio prizo“ apdovanojimai ir atidaroma „Meno celių“ paroda „Viltis“
 15 d. Klaipėdos fakultetas mini 5-erių metų sukaktį
 15 d. Galerijoje „Argentum“ atidaroma Liisos Hahimoto autorių papuošalų ir kinetinių objektų paroda „Balansavimo žaidimų aikštelė“

Iš „MMM“ parodos

29 d. Magistro diplomų teikimo šventė

Liepa

- 1 d. Prasideda visus liepos sekmadienius vyksiantys edukaciniai susitikimai JDP' 2018 parodoje
 6 d. VDA choras dalyvauja šimtmečio dainų šventės Dainų dienoje
 12 d. Galerijoje „Artifex“ atidaroma Lauros Soisalon-Soininen (Suomija), personalinė paroda.

Keramikos bakalaurės Aistės Kalvelytės paroda „Šiuolaikinis žmogus, senovinis mąstymas“

Instaliacija „Teleportas Nidon. Raitas Terrabaatas“

Vidos Krikštolaitytės tapybos paroda

- 15 d. Keramikos kūrybinio centro „VDA Lauko/ekspo“ paviljone pristatoma Žilvino Landzbergo, australų Tessos Zettel ir Sumugan Sivanesan instaliacija „Teleportas Nidon. Raitas Terrabaatas“
 18 d. Prasideda stojamieji egzaminai į bakalauro studijas
 19 d. Galerijoje „Artifex“ atidaroma jungtinė jaunųjų menininkų moterų paroda „MMM. Moterys apie moteris moterims (ir kitiems)“
 21 d. Trakų Vokės dvare meno projektą gina tapytoja Jolanta Kyzikaitė
 22 d. Telšių galerijoje vyksta Telšių fakulteto bakalauro diplomų teikimo šventė

Iš birželio ekspozicijų Baltajame koridoriuje

„Jaunojo dizainerio prizo 2018“ parodoje

„Apjunkime gyvenime ir kūryboje viltį, tikejimą, meilę, laisvę ir Lietuvą“

VDA prorektorės studijoms prof. Eglės Gandos Bogdanienės mintys, išsakytos sveikinant 2018-ųjų bakalaurus ir magistrus

VDA – aukštoji mokykla, vykdanči 51 tarptautiškai akredituotą programą. 24 programos – bakalauro pakopoje. Taip pat vykdoma magistrantūros studijas ir vieninteliai Lietuvoje – meno doktorantūra.

2018-ieji išskirtiniai: VDA mini 225-uosius gyvavimo metus, Lietuva – nepriklausomybės šimtmetį, Lietuvos Sąjūdžiui sukanka 30 metų. Visas šias sukaktis sieja du žodžiai – **laisvė ir atsakomybė**. 2018-ieji šiuos žodžius privertė, paskatino dar kartą išjausti, išgyventi, permašyti, įvertinti. Kokia laisvės kaina, kur jos ribos, kur vieno asmens laisvas pasirinkimas gimdo kito nelaisvę, priklausomybę ir prievartą? Kada būtina kovoti už laisvę, o kada reikia dėl jos susitarti? Čia kaip mene – daugiau klausimų nei atsakymų, bet tokie jau buvo šie metai. Skatinę **visus mus** savianalizuoti, bet ne tarptautiniams Bolonijos studijų kokybės ekspertams padedant, o **patiems**, iš vidaus, siekiant suvokti, suprasti, įvertinti, užjausti, atleisti. Vyko kova ir diskusijos dėl tiesos ir teisės. Bet kur kitur jei ne Meno institucijoje tai gali nutikti? Nei Seime, nei Teisme...

Juk menininkai pirmieji savo fantazijose apskrido žemės rutulį, keliavo vandenynų gelmėmis, realizavosi matricose, bičiuliavosi su kitų galaktikų gyventojais... Tad nenuostabu, kad taisyklių ir reglamentų saistomose visu-

menėse nepatogius klausimus užduoda ir juos viešai diskutuoja menininkai. Čia kaip su Sąjūdžiu, kurį prieš 30 metų pradėjo Sąjūdžio iniciatyvinė grupė – 35 menininkai ir mokslininkai. Sąjūdžio, kurio siekiai ir šūktis mena meno manifestus – laisvę, siekis būti kitokiais nei buvome. Kitoks – tas, kuris nenori taikstytis su esama aplinka, yra kritiškas, kartais priverstas būti agresyvus ir maištingas. Šis laisvės noras tapo VILTIMI – ne veltui šiemetinė „Titaniko“ paroda taip vadinasi, o viltis tapo valia. Ir valia pakeitė Lietuvą – nes Lietuva tomis akimirkomis tapo sąžine. Sąjūdžio pradžia – Adomo skverelyje, čia pat. Tarp Sąjūdžio iniciatorių – mūsų Akademijos žmonės. Šiandien vienas jų – šalia – prof. Arvydas Šaltenis – ilgametis VDA Rektorių, profesorius, Valstybinės meno premijos laureatas, apdovanotas Lietuvos nepriklausomybės medaliu ir Gedimino ordino karininko kryžiumi, 1980-aisiais sukėlęs tapybos lūžį ir atsinaujinimą, atsisakęs romantinio patoso, aštriai vaizduodamas nenuglaistytą realybę ir individo laisvę – dažnai slegiančią ir kankinančią. Sveikiname Arvydą.

Branginkime Lietuvą, laisvę ir svarbiausia – žmogų. Nepralaimėkime varžybų tarp žmogiškumo ir nežmogiškumo. Būkime profesionaliai kritiški, bet tuo pačiu – jautrūs ir tolerantiški. Gerbkime ir mylėkime vieni kitus, daugiau duokime nei reikalaujame, kad kas nors duotų. Pavyzdžiui, Lietuva ar Akademia. Gyvenkime sąžiningai. Apjunkime gyvenime ir kūryboje viltį, tikejimą, meilę, laisvę ir Lietuvą.

Išskirtiniai BA absolventų pasiekimai.

Dizainas. Elena Lašaitė: Nacionalinio dizaino prizo „Geras dizainas“ II vieta koncepcijos kategorijoje už apsaugos sistemos miestams ir žmonėms

VDA magistrė savo sukurtą medžiagą tobulins garsaus Švedijos universiteto tyrimų ir inovacijų centre

Vilniaus dailės akademijos magistrė Austėja Platūkytė nepraleido pro akis UMEA universiteto Švedijoje skelbimo, kuriame kviečiama teikti paraiškas stipendijai ir rezidencijai gauti. Nors iki konkurso pabaigos buvo likusios vos dvi dienos, tyrėja pateikė paraišką, kuria tikėjosi toliau plėtoti savo magistrinio darbo temą. Vos po kelių dienų A. Platūkytei pranešta, kad ji laimėjo.

„Studijuodama VDA Dizaino magistrantūroje sukūriau naują celiuliozinio pagrindo bioplastiko medžiagą PLASTEX, kuri gaunama chemiškai perdirbant natūralaus pluošto tekstilės atliekas. Atliekant eksperimentinį procesą paaikšėjo, kad PLASTEX gali būti naudojama kaip organinė rišamoji medžiaga, praverčianti kuriant tūrinius objektus ir maišant medžiagą su smulkintomis tekstilės atliekomis arba audinių liekanomis“, – apie savo atradimus pasakojo A. Platūkytė.

UMEA universiteto tyrimų ir inovacijų centro „Sliperiet“ inovacijų erdvė „SoftLab“ su tekstile susijusiai gamybai suteikia skaitmeninių ir tradicinių priemonių. Teikti paraiškas galėjo Europos sąjungos piliečiai – menininkai, kūrėjai, gamintojai, inovatoriai ir dizaineriai, kurie ieško galimybių plėsti savo praktikas 2018 m. rudenį „Sliperiet“ bendruomenėje. Konkurse stipendijai ir trijų mėnesių rezidencijai dalyvauti galėjo kūrėjai, turintys patirties inovatyvaus dizaino, architektūros, dailės, tekstilės, mados gamyboje. Dalyvauti konkurse kviešti ir kūrėjai, jau turintys patirties mažmeninėje prekyboje. Projektų privalumu laikyti tvarumas ir dėmesys aplinkosaugai.

„SoftLab Residency and Scholarship“

programos metu A. Platūkytė eksperimentuos naudodama savo sukurtą PLASTEX medžiagą ir kombinuos ją su įvairiais minkštais paviršiais.

„Šiame tyrime technologinės galimybės bus sujungtos su kūrybiniais ieškojimais ir pristatyta visavertė sinergija tarp skirtingų disciplinų, taip pat galimų jungčių tarp minkštų ir kietų medžiagų studija. Programos metu sieksiu eksperimentuoti su skirtingomis audinio tekstūromis ir raštais, sukurti tvirtus paviršius ir pristatyti juos šiuolaikinio meno ar dizaino objektuose“, – pasakojo pašnekovė.

Ji neslėpė, kad diena, kai gavo pranešimą, kad jos paraiška buvo atrinkta, buvo kupina emocijų. Tą pačią dieną ji sužinojo, kad įstojo į dizaino krypties doktorantūros studijas, o iškart po stojamojo pokalbio jai buvo pranešta, kad yra kviečiama į UMEA. Maža to, dar po kelių dienų tyrėja mėnesiui išskrido į Gvatemalą, kurioje vedė kūrybines pratybas ir su vietiniais gyventojais perdirbinėjo plastiko atliekas, kūrė naujas medžiagas bei gaminius.

„Visko labai labai daug, net nespėjau apmąstyti, – šypsosi Austėja. – Iš tikrųjų labai džiaugiuosi, kad atrinko mano projektą, nes turėsiu galimybę aukštesniu technologiiniu lygmeniu jį vystyti, taip pat gauti konsultacijas ir galbūt rasti bendradarbiavimo galimybių. Kai sužinojau, be galo nustebau, nes paraišką siunčiau per daug nieko nesitikėdama, turėjau labai mažai laiko, tad tiesiog per kelias valandas aprašiau projektą ir išsiunčiau“.

Linkime Austėjai sėkmingų darbų, turiningo ir įdomaus rudens Švedijoje!

DIC informacija

Nuotraukos iš A. Platūkytės asmeninio archyvo

Iš Magistro diplomų teikimo šventės

V. Jankausko nuotr.

